

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

16.3.2026. - 20.3.2026.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 23.3.2026. godine

**SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
 16.3.2026. - 20.3.2026.**

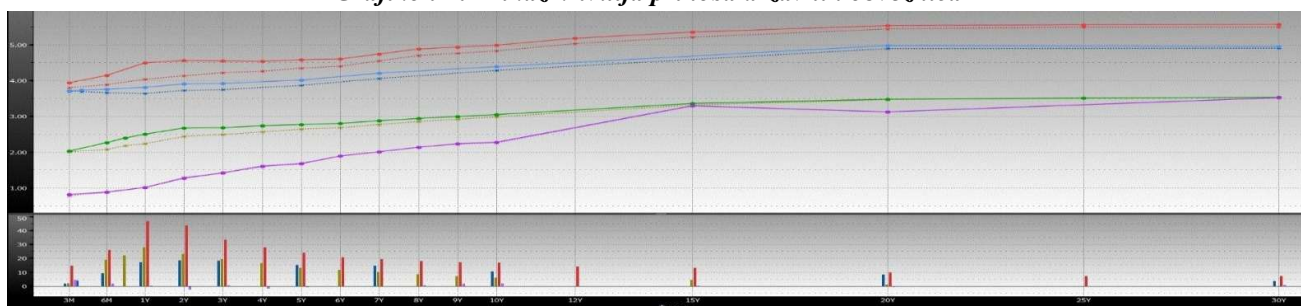
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	13.3.26	-	20.3.26	13.3.26	-	20.3.26	13.3.26	-	20.3.26	13.3.26	-	20.3.26				
2 godine	2,44	-	2,67	↗	3,72	-	3,90	↗	4,13	-	4,57	↗	1,30	-	1,27	↘
5 godina	2,64	-	2,77	↗	3,86	-	4,01	↗	4,34	-	4,58	↗	1,69	-	1,68	↘
10 godina	2,98	-	3,04	↗	4,28	-	4,38	↗	4,82	-	4,99	↗	2,26	-	2,28	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijeće	Prinosi			
	13.3.26	-	20.3.26	
3 mjeseca	2,048	-	2,063	↗
6 mjeseci	2,074	-	2,263	↗
1 godina	2,242	-	2,518	↗

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 20.3.2026. godine (pune linije) i 13.3.2026. godine (isprekidane linije).

Banka za međunarodna poravnanja (BIS) je upozorila da bi produženi sukob na Bliskom istoku mogao destabilizovati finansijska tržišta i fiskalnu održivost, te pojačati inflatorna očekivanja. BIS je istakao rizike rasta kamatnih stopa i fiskalnih pritisaka zbog veće emisije duga ako sukob potraje. Iako se centralnim bankama savjetuje da izbjegavaju pretjerano reagovanje na privremene šokove u ponudi, održivi rast cijena energije mogao bi ozbiljno uticati na globalnu ekonomiju i fiskalne bilanse.

EUROZONA

ECB je šesti put zaredom, u skladu s očekivanjima, zadržala sve tri ključne kamatne stope na trenutnim nivoima (DFR na nivou od 2,0%, MRR na 2,15% te MFL na 2,4%). Kreatori monetarne politike ponovo nisu dali smjernice o budućim potezima, ponavljajući da će odlučivati o tome "od sastanka do sastanka", na osnovu pristiglih podataka. ECB je zauzela oštiri ton u vezi s prijetnjama eurozoni, navodeći da je rat na Bliskom istoku učinio izgleda znatno neizvjesnijima, stvarajući rizike za inflaciju i rizike za ekonomski rast. Predsjednica ECB Lagarde je pozvala vlade na fiskalnu suzdržanost, zalažući se za privremenu, ciljanu pomoć za energetiku kako bi se izbjeglo povećanje javnog duga, uz istovremeno promovisanje zelene tranzicije i smanjenje oslanjanja na fosilna goriva. Ukazano je na bržu inflaciju i sporiji ekonomski rast, a odvojene analize scenarija sugerisu da bi produženi poremećaji u snabdijevanju naftom i plinom rezultirali inflacijom iznad cilja, a rastom ekonomije ispod osnovnih projekcija. Zvaničnici ECB su nagovijestili moguća povećanja u aprilu ako se sukob nastavi. Rehn je pozvao na fokusiranje na dugoročne uticaje, dok je Villeroy de Galhau upozorio da se pretjerano ne reaguje na nagli porast cijena energije. Escriva je naglasio pristup od sastanka do sastanka, a Nagel je upozorio da bi održiva inflacija mogla zahtijevati strožu monetarnu politiku. ECB je smanjila prognozu ekonomskog rasta i povećala prognozu inflacije za ovu godinu, upozorivši na šok cijena energije uzrokovan ratom na Bliskom istoku.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

Analitičari iz ECB-a sada predviđaju rast stope BDP eurozone od 0,9% u 2026. godini, što je manje od decembarske prognoze od 1,2%. Projicirana stopa inflacije je povećana na 2,6% za ovu godinu, u odnosu na 1,9%, koliko je ista iznosila u decembarskoj prognozi.

ECB je pozvala banke da pažljivo prate svoje finansiranje u američkim dolarima, navodeći slabosti u određenim metrikama poput koeficijenata pokrivenosti likvidnosti i koeficijenata neto stabilnog finansiranja u nekim bankama. Iako nije uočen stres, naglašena je potreba za oprežnošću. Generalno, pozicije likvidnosti ostaju snažne, ali ECB održava nadzor, posebno dok priprema testove stresa za procjenu odgovora banaka na geopolitičke rizike.

Prema rezultatima istraživanja Bloomberg-a za mart, ekonomski analitičari prognoziraju da će ekonomija eurozone u tekućoj godini zabilježiti ekspanziju po stopi od 1,2%, dok se za 2027. i 2028. godinu prognoziraju stope od 1,5% i 1,4%, respektivno. Prognozirana stopa inflacije za tekuću godinu je povećana na 2,0% s prethodno prognoziranih 1,8%, dok se za 2027. i 2028. godinu prognoziraju stope inflacije od 1,9% i 2,1%, respektivno.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno	Prethodni
			stanje	period
1.	Stopa inflacije (G/G) F - EZ	FEB	1,9%	1,7%
2.	Temeljna inflacija (G/G) F – EZ	FEB	2,4%	2,2%
3.	Trgovinski bilans – EZ (u mlrd. EUR)	JAN	-	11,6
4.	Tekući račun – EZ (u mlrd. EUR)	JAN	-	14,6
5.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) – Njemačka	FEB	-2,7%	-3,0%
6.	Stopa nezaposlenosti – Holandija	FEB	-	4,0%
7.	ZEW indeks ekonomskih očekivanja -EZ	MAR	-	39,4
8.	Stopa inflacije (G/G) F - Italija	FEB	1,6%	1,0%

SAD

Tržišni učesnici ne procjenjuju više nijedno smanjenje referentne kamatne stope FED-a u ovoj godini, nakon što su vodeće centralne banke na sjednicama ove sedmice ukazale na uzlazne inflatorne rizike i silazne pritiske na ekonomski rast. **FED je, u skladu s očekivanjima, zadržao referentnu kamatnu stopu u ciljanom rasponu od 3,50% do 3,75%.** Istaknuto je da se očekuje jedno smanjenje u 2026. godini, uz ekonomsku neizvjesnost zbog sukoba na Bliskom istoku i očekivani rast cijena nafte. Predsjednik FED-a Powell je naglasio da će više cijene energije u bliskoj budućnosti povećati ukupnu inflaciju, ali da je prerano znati obim i trajanje potencijalnih efekata na ekonomiju. Kreator monetarne politike su povećali prognoze ekonomskog rasta za 2026. godinu na 2,4%. Član FOMC-a Miran je bio jedini koji se nije složio, preferirajući smanjenje na ovom sastanku. Signali o nastavku jačanja inflatornih pritisaka zbog globalne neizvjesnosti uticali su na priličan rast prinosa američkih državnih obveznica duž cijele krive (između 10 i 18 baznih poena).

Ranije projicirana smanjenja referentne kamatne stope FED-a za 2026. godinu sada se čine malo vjerovatnim, dok druge centralne banke zauzimaju oštrije stavove po pitanju monetarne politike.

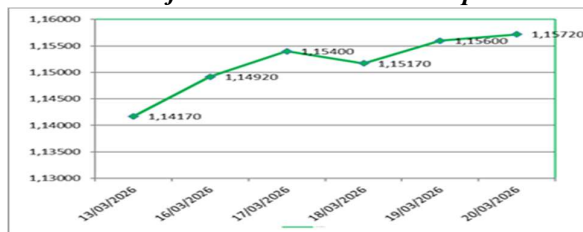
Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Industrijska proizvodnja (M/M)	FEB	0,1%	0,7%
2.	Iskorištenost kapaciteta	FEB	76,2%	76,3%
3.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite	13. mar	-	3,2%
4.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	FEB	3,0%	2,9%
5.	Fabričke porudžbine	JAN	0,1%	-0,4%
6.	Porudžbine trajnih dobara F	JAN	0,0%	-0,9%
7.	Vodeći indeks	JAN	-0,1%	-0,2%
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	14. mar	215.000	213.000
9.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	7. mar	1.852.000	1.847.000

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

Grafikon 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio povećanje s nivoa od 1,1417 na nivo od 1,1572.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica su zabilježili značajno sedmično povećanje duž cijele krive prinosa, prvenstveno na prednjem dijelu krive.

BoE je, u skladu s očekivanjima, ostavila referentnu kamatnu stopu nepromijenjenu na nivou od 3,75%. Odluka je bila jednoglasna, što je prvi put u posljednje četiri i po godine. Guverner BoE Bailey je potvrdio da trenutno procjenjuju uticaj rata na Bliskom istoku na ekonomiju. Upozorili su na inflatorne rizike, te istakli da očekuju kratkoročan rast inflacije na 3,5% i rast nezaposlenosti usljed naglog rasta troškova energije. Ukoliko rat potraje, očekuju da će se cijene energije odraziti i na opšti nivo cijena. Investitori su već ukalkulisali dva povećanja kamatne stope u iznosu od 50 baznih poena do kraja tekuće godine, dok je vjerovatnoća za tri povećanja na nivou od 50%. Anketa Bloomberg-a je pokazala da ekonomisti za period 2026 - 2028. godine očekuju ekonomski rast od 1,0%, 1,4% i 1,4%, respektivno. Za isti period su prognozirane stope inflacije na nivoima od 2,5%, 2,1% i 2,0%, respektivno. Vlada je najavila investiciju od milijardu GBP za rješavanje nezaposlenosti mladih, koja iznosi 16,1%, što je najviša stopa u posljednjih 10 godina. Cilj je stvaranje 200.000 radnih mjesta putem grantova i subvencija za preduzeća koja zapošljavaju mlade ljude.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za V. Britaniju

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	JAN	5,3%	5,2%	5,2%
2.	Rightmove indeks cijena nekretnina (M/M)	MAR	-	0,8%	0,0%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, pa je kurs EURGBP zabilježio povećanje s nivoa od 0,86320 na nivo od 0,86738. GBP je aprecirala u odnosu na USD, pa je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,3230 na nivo od 1,3341.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica su zabilježili povećanje duž cijele krive prinosa. **BoJ je, u skladu sa očekivanjima, ostavila referentnu kamatnu stopu nepromijenjenu na nivou od 0,75%.** Guverner Ueda je zadržao mogućnost povećanja kamatne stope na sjednici u aprilu, iako postoji visoka neizvjesnost kako će rat na Bliskom istoku uticati na ekonomske izgledе. Smatra da će ekonomsko usporavanje biti privremeno i da BoJ može povećati kamatne stope ukoliko privremeni pad ekonomskog rasta ne bude uticao na trend kretanja cijena. Tržište sa 60% vjerovatnoće očekuje povećanje kamatne stope u aprilu, dok je vjerovatnoća povećanja u junu porasla na 86%. Guverner Ueda je naglasio da će BoJ kupovati obveznice u izuzetnim slučajevima kada dođe do jakog rasta prinosa. Premijerka Takaichi suočava se s diplomatskim izazovima, dok se sastaje s predsjednikom Trumpom, pokušavajući balansirati između japanske zavisnosti od nafte s Bliskog istoka i ustavnih ograničenja u pogledu vojnog raspoređivanja. Takaichi je odbacila Trumpov zahtjev za slanje ratnih brodova u Hormuški moreuz, ali bi mogla ponuditi logističku podršku nakon prekida vatre. Ministrica finansija Katayama je upozorila na odlučne akcije protiv ekstremne nestabilnosti tržišta, s obzirom na to da se JPY približava kritičnom nivou od 160 USDJPY. Katayama je naglasila zajedničku zabrinutost G7 zbog pojačane nestabilnosti na tržištu, uključujući devizni kurs, a investitori su i dalje oprezni u pogledu potencijalne intervencije.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Industrijska proizvodnja	JAN	-	0,7%	0,9%
2.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	JAN	-	2,9%	0,5%
3.	Saldo trgovinskog bilansa (u mlrd. JPY)	FEB	-460,0	57,3	-1.163,53
4.	Indeks uslužnog sektora	JAN	0,9%	1,7%	-0,8%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio povećanje s nivoa od 182,36 na nivo od 184,23. JPY je blago aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 159,73 na nivo od 159,23.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 98,71 USD (86,46 EUR).

Na početku sedmice cijena je zabilježila smanjenje od preko 5% nakon objave da su određeni tankeri prošli Hormuškim moreuzom, što je povećalo optimizam investitora.

Tokom trgovanja u utorak je cijena ovog energenta zabilježila povećanje od skoro 3% nakon potvrde Irana da je ubijen šef sigurnosti Larijani, čime su dodatno eskalirali ratni sukobi.

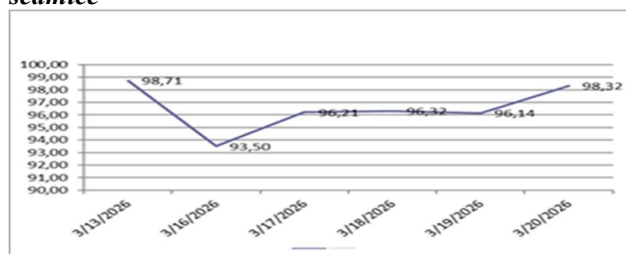
Sredinom sedmice nisu zabilježene značajnije oscilacije cijene ovog energenta. Od početka rata cijena nafte je povećana za 44,7%, što je uzdrmalo globalnu ekonomiju i finansijska tržišta.

U četvrtak je cijena nafte prvo povećana usljed eskalacije napada u Perzijskom zaljevu koji su prouzrokovali ozbiljnu štetu glavnim energetskim postrojenjima, da bi nakon toga uslijedila korekcija cijene naniže. Nakon napada na plinska postrojenja Irana, Iran je uzvratio napadima na Katar, Emirate i Kuvajt gdje su pogođena naftna i plinska postrojenja.

Na kraju sedmice je cijena nafte zabilježila povećanje. SAD razmatra blokadu iranskog ostrva Harg kako bi izvršio pritisak na Teheran da ponovo otvori Hormuški moreuz, što izaziva strahove od vojne akcije i potencijalnih cijena sirove nafte od 150 do 180 dolara po barelu ako se sukob nastavi. IEA je predložila mjere, uključujući rad od kuće, kako bi se smanjila potražnja za naftom usred krize.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 98,32 USD (84,96), što predstavlja pad od 0,39% na sedmičnom nivou.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 5.019,49 USD (4.396,51 EUR).

U ponedjeljak je cijena zlata blago smanjena uprkos slabijem USD, dok je fokus investitora bio usmjeren na sjednicu FED-a i dešavanja na Bliskom istoku.

U utorak se cijena zlata kretala u uskom rasponu.

Cijena ovog plemenitog metala je u srijedu zabilježila smanjenje nakon što je predsjednik FED-a Powell izjavio da će više cijene energije povećati ukupnu inflaciju. Izgledi za veće cijene energije izazvali su zabrinutost zbog produžene inflacije, reducirajući nade za smanjenje kamatnih stopa. Više kamatne stope u pravilu negativno utiču na cijenu zlata, koje ne donosi kamatu. Uprkos padu, cijena zlata je i dalje u porastu od preko 10% ove godine, podržana geopolitičkim rizicima i zabrinutošću zbog stagflacije.

U četvrtak je nastavljen trend smanjenja cijene zlata kako eskalirajući rat na Bliskom istoku povećava cijenu nafte i time reducira vjerovatnoću smanjenja referentne kamatne stope FED-a. Uz zlato, pad vrijednosti bilježe i ostali plemeniti metali poput srebra, bakra i drugih.

U petak je cijena zlata dodatno smanjena za skoro 3% kako zbog očekivanja da će FED povećati referentnu kamatnu stopu, tako i zbog straha od povećane prodaje zlata od strane zemalja Prezijskog zaljeva.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 4.492,42 USD (3.882,15 EUR), što predstavlja pad od 10,5% na sedmičnom nivou.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

